

Preken

Uitgave van de Opstandings- en Detakerk

Zondag 30 september 2012, 2^e zondag van de herfst + doopzondag

Marcus 9:38-50 Wij-zij

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

“In de naam van de Vader, van de Zoon, en van de Heilige Geest”... zo mogen we dopen in de kerk van Christus. Zo hebben we zojuist gedoopt in deze kerk, in deze gemeente. Je spreekt zo’n formulering zo maar uit, maar ondertussen is het nogal wat. Wij dopen niet op eigen gezag, zo zeggen we met deze woorden. Wij dopen niet vanuit en voor de eigen club. Maar wij dopen met aanroepen van de Naam, ‘in de Naam van’. Vanouds geldt de doop in de kerk dan ook als een sacrament. Als een gebeurtenis van bijzondere heiligheid. Eigenlijk zijn niet wij het die dopen, zeggen we daarmee. Maar hier, in dit sacrament, is God zélf aan het werk. Niemand minder dan God zelf. In de Naam van de Vader... niemand minder God zelf, en die God dan ook hélemaal... in de Naam van de Zoon, en van de Heilige Geest. Met het aanroepen van de drie-eenheid door de kerk van alle eeuwen begint het geloofsbestaan van een mens. Aan het begin van de geloofsweg wijst de kerk principieel weg van zichzelf. Nee, lieve dopeling, lieve Daniël, het zijn niet wij-zelf die dopen, het is niet de priester die doopt, of zelfs maar de kerk. Gedoopt wordt in zĳn Naam. Lieve dopeling, lieve geloofsleerling, je behoort óns niet toe. Hém behoor je toe. In de Naam van de Vader, de Zoon, en de Heilige Geest.

Meester, wij hebben iemand gezien die in uw naam demonen uitdreef... en het was niet één van ons. Zo kan het dus omslaan, dat beroep op de naam. Zo kan het dus omslaan, het beroep op de heiligheid. En het valt nog te begrijpen ook. Dopen is een heilige zaak, een heilig spel, omdat God zelf er in mee doet. En met heilige zaken ga je eerbiedig om, als mens. Sacramenten als doop en avondmaal voer je zo zorgvuldig mogelijk, zo respectvol mogelijk uit. Met respect voor God, die erbij is. Zo ver, zo goed. Maar berg je wanneer mensen zich de hoeders wanen van het sacrament. Van de heiligheid. Dan gaat het zo maar mis. Dan slaat zomaar de vlam in de pan. Een film, een cartoon, één verkeerd woord kan genoeg zijn om menigten van trouwe gelovigen de straat op te laten trekken, om brand te stichten, te schieten, te moorden. Geweld als heilige plicht, omdat het heilige wordt bedreigd. Dat is de andere kant van het sacrament, van heiligheid.

In de naam van... Het slaat zo maar om. Niets mooier dan een kerk, een geloofsgemeenschap, die besef heeft van Heiligheid. Van ‘groter dan wij’. Van eerbied. Van verwijzen: het gaat niet om ons. Kerk zijn wij alleen maar ondanks onszelf. Alleen maar in zĳn Naam. Niets mooier dan een kerk die zichzelf zo kan relativiseren. Geloven houdt dan in dat het centrum van je leven de vrijplaats wordt van God en de ander, en de ziel een vrije ruimte. Geloof leert je af om al te snel ‘ik’ te zeggen. Liever zeg je heel bescheiden ‘in de naam van’. Zo’n geloof, zo’n kerk kan in onze wereld ongekend heil-zaam zijn.

En tegelijk – het slaat zo maar om-, niets gevaarlijker dan een kerk, een geloofsgemeenschap, die al te veel weet heeft van die heiligheid. Die precies weet hoe zij die heiligheid moet beschermen. En die ook niet aarzelt dat te doen. Een kerk die grenzen trekt: jij hoort erbij, en jij niet. Wij wel, zij niet. Dit is goed, dat is fout. Dit mag wel, en wie dat doet plaats zich buiten.

Het slaat al om in het Evangelie zelf. “Meester, wij hebben iemand gezien die in uw naam demonen uitdreef... en het was niet één van ons.” Het venijn zit in de staart. ‘Niet één van *ons*’. ‘We hebben geprobeerd het hem te beletten omdat hij zich niet bij *ons* wilde aansluiten’. ‘Ons’ is ‘ik’ in meervoud. Het gekwetste ego neemt het centrum in. En het weet zich ook nog eens goddelijk gedekt. In het ‘ons’ wordt het zo maar verbonden, wordt zomaar ‘God’ geannexeerd. ‘Ons’ staat voor ‘ik en God’. ‘Ik en God’ tegen de rest van de wereld, tegen ‘Ik en Jezus’ tegen ‘hunnie’. Het oppakken van de wapens is dan zo’n grote stap niet meer. De goede God kan vast en zeker wel tegen een stootje, maar o wat voelen zijn leerlingen zich snel beledigd. En dat dus al in de allereerste christengemeente... bij de eerste leerlingen van Jezus.

Ja, op zulke momenten valt de kerk tegen - misschien zelfs wel vaak. Maar minstens even vaak valt de wereld mee. Dat is het perspectief dat Jezus ons geeft. Hij spreekt van een beker koel water. Geloof is in dit verband niet dat jij de dorstigen te drinken moet geven. Niet dat je altijd de gastvrijheid hoog moet houden, omdat menigeen zonder het te weten engelen heeft geherbergd. Ja, dat is ook allemaal geloof. En dat moet je allemaal ook doen. En je zult ontdekken dat je er niet slechter van wordt als je zo leeft. Als je water uitdeelt, en brood, en wijn, aan ieder die het nodig heeft.

Maar in de lezing van vandaag is het ook nog eens anders. Geloof is eerst en vooral het besef dat jij zelf de dorstige bent. En iemand anders reikt jou die beker. En wat je als gelovige moet leren is die beker aanvaarden.

Zo, aanvaardend, ontvangend, de wereld in durven kijken... dat is geloof. Om je heen kijken, de wereld in, en het dan steeds weer zien gebeuren. Te midden van alle egoïsme steeds toch weer mensen zien die goed doen, die onvoorstelbaar creatief dwars tegen alle geweld in hun omgeving in een sfeer weten te scheppen van vergeving, van genade, van liefde, van vrede. En dan alleen maar ‘amen’ zeggen. Zo is het goed.

Blijf kijken, met ogen wijd open. Dat is de boodschap van Jezus voor vandaag. Blijf het zien, gemeente van Christus. Blijf het zien, kleine Daniël. Blijf het zien, Yasmin en Fadi. Blijf het goede zien dat overal gebeurt, zelfs in Syrië. Blijf geloven in het leven in *déze* wereld, met alle mensen om je heen. Blijf geloven dat God zelf zijn wereld, zijn mensen, niet in de steek laat.

In de naam van de Vader, van de Zoon, van de Heilige Geest.

Amen